

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ****1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΤΜΗΜΑ Α΄
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ – ΤΜΗΜΑ Ζ΄**

Αθήνα, 9 Απριλίου 2019

Αριθ. πρωτ:Ο ΔΕΑΦ Α 1053051 ΕΞ 2019

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
 Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα
 Τηλέφωνο : 210 3375317
                   : 210 3638389
 Fax : 210 3375001
 E-Mail : d12.a@yo.syzefxis.gov.gr,

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Προσωπική ευθύνη δικαστικού συμπαραστάτη και μελών εποπτικού συμβουλίου για πληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών θανόντος προσώπου από παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, οι οποίες έλαβαν χώρα σε χρονική περίοδο προ της άσκησης της δικαστικής συμπαραστάσης, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.2238/1994.

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις του Δέκατου Έκτου Κεφαλαίου του Αστικού Κώδικα (άρθρα 1666 και επ.) ρυθμίζονται τα ζητήματα σχετικά με τη δικαστική συμπαράσταση προσώπου ανίκανου για δικαιοπραξία. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 1682 «*Λειτουργία της δικαστικής συμπαραστάσης*» προβλέπεται ότι σε κάθε περίπτωση στερητικής δικαστικής συμπαραστάσης έχουν, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις για την επιτροπεία του ανηλίκου. Τα έργα της εποπτείας της δικαστικής συμπαραστάσης ασκεί συμβούλιο από τρία έως πέντε μέλη, τα οποία διορίζονται με την ίδια απόφαση που διορίζει το δικαστικό συμπαραστάτη από συγγενείς ή φίλους του συμπαραστατούμενου (εποπτικό συμβούλιο).

2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του Δέκατου Τέταρτου Κεφαλαίου του Αστικού Κώδικα (άρθρα 1589 και επ.) σχετικά με την «*Επιτροπεία ανηλίκου*» ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα των αρμοδιοτήτων του επιτρόπου ανηλίκου, του εποπτικού συμβουλίου καθώς και της ευθύνης αυτών, ενώ ειδικότερα με τις διατάξεις του άρθρου 1615 «*Διαχειριστική εξουσία του επιτρόπου*» ορίζεται ότι ο επίτροπος, όπου ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, ενεργεί ως προς την περιουσία του

ανηλικού κάθε πράξη τακτικής διαχείρισης, ιδίως την πληρωμή χρεών και την είσπραξη απαιτήσεων.

3. Με τις διατάξεις της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 61 του ν.2238/1994, ο οποίος ίσχυσε έως 31.12.2013, ορίζεται ότι υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης είναι για τους ανήλικους ή αυτούς που έχουν υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση, κατά περίπτωση, ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο δικαστικός συμπαραστάτης, ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 74 του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 61 ευθύνονται εις ολόκληρον με τους υπόχρεους για την καταβολή του φόρου (εισοδήματος) και έχουν δικαίωμα αναγωγής.

4. Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν.2523/1997, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου που ορίζουν διαφορετικά, για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, βεβαίωση και καταβολή των προστίμων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της κύριας φορολογίας. Ειδικά, για τη βεβαίωση και καταβολή των προστίμων που προβλέπονται από το άρθρο 8 και για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς, βεβαίωση και καταβολή των προστίμων που προβλέπονται από το άρθρο 5, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν.2238/1994. Για πρόστιμα που δε συνδέονται με αντίστοιχη φορολογία, ως κύρια φορολογία νοείται η φορολογία εισοδήματος.

5. Με την ΠΟΛ. 1103/2004 εγκύκλιο, αναφορικά με την προσωπική ευθύνη για την πληρωμή φορολογικών εσόδων από πρόσωπα που ο νόμιμος τίτλος είσπραξης δεν έχει εκδοθεί στο όνομά τους, διευκρινίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι σχετικές διατάξεις, φορολογικές ή μη, με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα καταβολής του «φόρου εισοδήματος» και ειδικότερα καθορίζονται με αυτές τα πρόσωπα που ευθύνονται για την καταβολή του φόρου εφαρμόζονται αναλόγως και για τα πρόστιμα του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ).

6. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα) με την αριθ. 32/2009 γνωμοδότησή του, η οποία έγινε δεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών, σε απάντηση ερωτήματος αναφορικά με την ύπαρξη προσωπικής (αστικής) ευθύνης της επιτρόπου των ανήλικων μελών κοινωνίας κληρονόμων, καθώς και των κληρονόμων της επιτρόπου για τα χρέη αυτής (της κοινωνίας), διατύπωσε τη θέση ότι, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 74§4 και 61§3 περ. β' του ν.2238/1994 προκύπτει σαφώς ότι ο επίτροπος ανηλικών βαρύνεται ατομικώς και εις ολόκληρον για την καταβολή του φόρου εισοδήματος που οφείλεται και αφορά στο χρονικό διάστημα άσκησης της επιτροπείας.

Περαιτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με την ίδια ως άνω γνωμοδότηση αποφάνθηκε, ενόψει και των διατάξεων του άρθρου 9§4 του ν.2523/1997, ότι τα πρόστιμα του ΚΒΣ που συνδέονται με τη φορολογία εισοδήματος ή δεν συνδέονται με αντίστοιχη φορολογία επιβαρύνουν τους επιτρόπους ατομικώς και εις ολόκληρον με τους υπόχρεους, εφόσον οι σχετικές παραβάσεις έλαβαν χώρα κατά τον χρόνο που αυτοί άσκησαν την επιτροπεία.

7. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι δεν γεννάται θέμα ευθύνης του δικαστικού συμπαραστάτη, καθώς και των μελών του εποπτικού συμβουλίου, για την πληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών θανόντος συμπαραστατούμενου προσώπου από καταλογισθέντα πρόστιμα για παραβάσεις του ΚΒΣ, στις περιπτώσεις όπου οι εν λόγω παραβάσεις έλαβαν χώρα και ως εκ τούτου τα εν λόγω χρέη γεννήθηκαν σε χρονική περίοδο κατά την οποία το υπόχρεο πρόσωπο δεν είχε τεθεί σε δικαστική συμπάρασταση, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η ταμειακή βεβαίωση των σχετικών προστίμων του ΚΒΣ συντελέστηκε κατά την περίοδο της δικαστικής συμπάραστασης.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες τις Δ.Ο.Υ
2. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
3. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών – Τμήμα Ε' (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη αυτής)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πινάκων Α' (εκτός των αριθ.2 και 3 αυτού), Β' (εκτός των αριθ.1 και 2 αυτού), Γ' (εκτός των αριθ. 2 και 5 αυτού), Ζ' (μόνο οι αριθ. 1 και 7 αυτού)
2. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
3. Γραφείο κας Υφυπουργού Οικονομικών
4. Κεντρική Υπηρεσία ΣΔΟΕ και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
4. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε.
5. Δ/νση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήμα Α'
6. Δ/νση Ελέγχων – Τμήμα Ζ'
7. Δ/νση Εισπράξεων
8. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας